

Akademie věd České republiky

XLVII. zasedání Akademického sněmu Akademie věd České republiky

Praha 15. prosince 2015

Bod programu: 2

ZPRÁVA O ČINNOSTI AKADEMICKÉ RADY AV ČR ZA OBDOBÍ OD XLVI. ZASEDÁNÍ AKADEMICKÉHO SNĚMU

Zpráva o činnosti Akademické rady Akademie věd České republiky za období od XLVI. zasedání Akademického sněmu AV ČR

Od XLVI. zasedání Akademického sněmu do uzávěrky této zprávy se Akademická rada sešla šestkrát, její předsednictvo osmkrát. Pracoviště Akademie věd České republiky (dále jen AV ČR) byla o jednáních a usneseních Akademické rady v souladu s čl. 5 odst. (3) Stanov AV ČR informována elektronickou formou prostřednictvím internetových stránek AV ČR. Rámcové informace o projednávaných záležitostech a přijatých usneseních jsou publikovány v Akademickém bulletinu.

V období od posledního zasedání Akademického sněmu se Akademická rada zabývala těmito hlavními záležitostmi:

I. Plnění usnesení Akademického sněmu

K plnění usnesení XLVI. zasedání Akademického sněmu, konaného 23. dubna 2015, byla učiněna následující opatření:

Bod I.2a – Výroční zpráva o činnosti AV ČR za rok 2014 byla v českém i anglickém jazyce umístěna na webových stránkách AV ČR. V souladu s rozhodnutím Akademické rady není výroční zpráva k dispozici v tištěné podobě, ale byla použita jako podklad pro zpracování ročenky AV ČR pro období 2014–2015.

Bod III – Uskutečnilo se Hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2010–2014, v rámci jehož přípravy Akademická rada projednávala složení oborových panelů pro I. fázi hodnocení. V I. fázi se hodnotilo 5594 výstupů přihlášených 377 vědeckými týmy z 52 výzkumných pracovišť AV ČR. Přes 1200 posuzovatelů vypracovalo více než 9700 posudků. Do 31. srpna 2015 jmenovali ředitelé hodnocených pracovišť zástupce (pozorovatele) pro II. fázi hodnocení, které se v roli zpravodajů účastnili členové Akademické rady. Bylo schváleno složení oborových komisí pro II. fázi hodnocení. Prezenční návštěvy pracovišť AV ČR byly zahájeny 12. října 2015. Vědecká rada AV ČR zajistí v roce 2016 uspořádání veřejné konference týmů vybraných oborovými komisemi (nebo Vědeckou radou AV ČR) pro Hodnocení výzkumné a odborné činnosti pracovišť AV ČR za léta 2010–2014 jako představitelů nejzajímavějšího špičkového výzkumu v jednotlivých oborech.

II. Koncepční a vědecko-organizační otázky

Akademická rada také v tomto období pokračovala v realizaci Koncepce rozvoje výzkumu a vývoje v AV ČR. Současně začala příprava návrhu Koncepce rozvoje činnosti Akademie věd České republiky, který bude po dopracování Vědeckou a Akademickou radou AV ČR do kompletní podoby předložen Akademickému sněmu v roce 2016. Stejně jako v minulosti byla informována o jednáních Rady pro výzkum, vývoj a inovace, která na svém 305. zasedání 29. května 2015 projednala věcný záměr záměru o VaVal, realizaci hodnocení v roce 2015 a 2016 a úpravu Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné pro léta 2013–2015). Na 308. zasedání 2. října 2015 byla projednána Revize Metodiky

2013 a změny statutů a jednacíh řádů Oborových verifikačních a hodnoticích panelů a Expertních panelů.

Zástupci Akademické rady věnovali pozornost zejména přípravě věcného záměru nového zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, návrhům na změny tzv. euronovely zákona č. 130/2002 Sb., i návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2016 s výhledem na léta 2017 a 2018. Pracovníci AV ČR se rovněž zapojili do konečné fáze řešení Individuálního projektu národního Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací (IPN Metodika) včetně Metodiky přípravy a hodnocení programů výzkumu, vývoje a inovací a do přípravy a hodnocení plnění Národního programu reforem ČR pro rok 2015. Členové Akademické rady se aktivně účastnili jednání k novele zákona o vysokých školách i projednávání příslušných podzákonných předpisů, např. jednání Podvýboru pro vědu a vysoké školy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR 9. července 2015, kde bylo prosazováno stanovisko AV ČR k této novele. Účastnili se zasedání Předsednictva Rady vysokých škol a Rady vysokých škol.

V rámci realizace Strategie AV21 Akademická rada schválila aktivity i základní principy jejího financování v roce 2015 stejně jako mimořádné investiční (pořízení přístrojového vybavení) i neinvestiční aktivity Strategie AV21 a způsob jejich financování. Přípravuje se financování Strategie AV21 v roce 2016. Průběžně se konají schůzky s koordinátory výzkumných programů. Nově byl schválen výzkumný program Globální konflikty a lokální souvislosti: kulturní a společenské výzvy. Pro podporu aktivit v rámci Strategie AV21 bylo ve Středisku společných činností zřízeno Centrum transferu technologií. Akademická rada také projednala 11 anotací výzkumných okruhů, které budou použity v návrhu strukturovaného materiálu o koncepci činnosti AV ČR.

Akademická rada schválila základní principy průběhu hodnocení odborné činnosti infrastrukturních pracovišť AV ČR za období 2010–2014, stejně jako metodický pokyn pro zpracování podkladových materiálů pracovišti AV ČR, metodický pokyn pro postup hodnoticích komisí při hodnocení, statut a jednací řád komisí pro hodnocení odborné činnosti infrastrukturních pracovišť AV ČR za období 2010–2014. Následně předseda AV ČR jmenoval Komisi pro hodnocení odborné činnosti Knihovny AV ČR, v. v. i., za období 2010–2014 a Komisi pro hodnocení odborné činnosti Střediska společných činností AV ČR, v. v. i., za období 2010–2014.

V rámci meziresortního připomínkového řízení zaujala AV ČR stanoviska k více než 90 vládním materiálům předkládaným ministerstvy či jinými státními orgány. Z nich je třeba jmenovat zejména připomínková řízení k návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2016 s výhledem na léta 2017 a 2018, k Tezím věcného záměru zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, k Metodice přípravy a hodnocení programů výzkumu, vývoje a inovací, k Aktualizaci Cestovní mapy ČR velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace, k věcnému záměru zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací a k Návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek, ve znění vyhlášky č. 422/2010 Sb.

Ministru školství, mládeže a tělovýchovy a předsedovi Rady pro výzkum, vývoj a inovace byla zaslána výzva Akademické rady apelující na nutnost urychleného řešení situace v zajištění financování přístupu k elektronickým informačním zdrojům (EIZ) pro VaVal po roce 2017.

Akademická rada byla informována o činnosti Komise pro regionální spolupráci krajů a ústavů AV ČR za rok 2014 a plnění smluv s kraji a regionálními partnery. V rámci programu Regionální spolupráce krajů a ústavů AV ČR byla vyhlášena druhá výzva. Do 30. dubna 2015 bylo možné průběžně podávat žádosti o dotaci na regionální spolupráci na rok 2015. Komisi pro regionální spolupráci krajů a ústavů AV ČR bylo doručeno devět žádostí o podporu regionální spolupráce, ze kterých na svém 7. zasedání dne 7. května 2015 doporučila podpořit sedm. Další setkání s řešiteli regionálních projektů je plánováno na jaro 2016.

V souvislosti se změnou loga AV ČR byla aktualizovaná Pravidla pro udělování vědeckého titulu „doktor věd“ v Akademii věd ČR vydána jako směrnice Akademické rady.

III. Podpora excelence

Po projednání návrhů v komisi složené ze členů Akademické a Vědecké rady AV ČR obdrželi **Praemium Academiae 2015** prof. Ing. Michal Hocek, CSc., DSc. (Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i.) a Ing. Michal Pravenec, DrSc. (Fyziologický ústav AV ČR, v. v. i.).

Prémie Otto Wichterleho určená pro vybrané, mimořádně kvalitní a perspektivní mladé vědecké pracovníky AV ČR, kteří přispívají vynikajícími výsledky k rozvoji vědeckého poznání, byla udělena 21 výzkumným pracovníkům (příloha č. 1).

Fellowship J. E. Purkyně je udělován s cílem získat pro pracoviště AV ČR vynikající tvůrčí vědce ze zahraničí, a to jak vědce českého původu pracující dlouhodobě v zahraničí, tak špičkové vědce zahraniční. V roce 2015 byl udělen osmi výzkumným pracovníkům (příloha č. 2).

Fellowship Josefa Dobrovského pro mladé zahraniční badatele (zpravidla do 35 let), kteří pro svou vědeckou práci potřebují studovat v České republice zdejší historické, kulturní, umělecké, jazykové, geografické či přírodní reálie, byl udělen devíti výzkumným pracovníkům (příloha č. 3).

Akademická rada se též věnuje podpoře perspektivních lidských zdrojů a jednou z forem je **podpora postdoktorandů**. Do páté výzvy bylo z pracovišť AV ČR podáno 64 žádostí, ze kterých členové komise Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – Mzdové podpory postdoktorandů na pracovištích AV ČR (dále Program PPLZ) vybrali 34 kandidátů, kterým Akademická rada udělila podporu (příloha č. 4). Dále byla Akademická rada prostřednictvím Zprávy o výsledcích hodnocení výzkumných témat Programu PPLZ informována, že k 30. červnu 2015 byly předloženy zprávy o dosažených vědeckých výsledcích pracovníků zařazených v Programu PPLZ. Z celkového počtu 56 bylo 29 zpráv ročních a 27 závěrečných. Zprávy předložilo 23 postdoktorandů zařazených do Programu PPLZ od 1. července 2013, dva zařazení od 1.

ledna 2014 a 31. července 2014. Členové Komise Programu PPLZ hodnotili předložené roční zprávy s ohledem na průběžné plnění úkolů stanovených v Rámcovém pracovním programu pro daného postdoktoranda. Výsledné stanovisko bylo promítnuto do názoru na zachování stávající úrovně poskytované mzdové podpory i pro další období. Závěrečné zprávy byly hodnoceny jak z hlediska splnění stanovených pracovních úkolů, tak vzhledem k uplatnění dosažených vědeckých výsledků.

IV. Mezinárodní vědecká spolupráce Akademie věd ČR a její zapojování do Evropského výzkumného prostoru

V rámci agendy **mnohostranné mezinárodní spolupráce** se zástupci Akademické rady zapojovali do klíčových aktivit z oblasti vědní strategie prostřednictvím svého působení v mezinárodních organizacích, zejména European Science Advisory Council (EASAC), All European Academies (ALLEA), International Council for Science (ICSU) a InterAcademy Panel (IAP). Přispívali tím k evropské integraci v oblasti vědy a k dalšímu rozvoji evropského i světového výzkumného prostoru.

Významnou podporu mezinárodního výzkumu představuje nově založená Platforma CEFRES, která vznikla na základě čtyřstranné smlouvy z 21. listopadu 2014 mezi Francouzským velvyslanectvím v České republice, Národním centrem pro vědecký výzkum Centre national de la recherche scientifique (CNRS), Akademií věd České republiky (AV ČR) a Univerzitou Karlovou v Praze (UK). Cílem Platformy CEFRES je podpora společných vědeckých programů, zapojení mladých vědeckých pracovníků do výzkumu a šíření výsledků společné vědecké práce Francouzského centra pro výzkum ve společenských a humanitních vědách (CEFRES), AV ČR a UK. Od prosince 2015 se AV ČR stane hostitelkou knihovny a ústavu CEFRES, který přesídí do areálu pracovišť AV ČR Na Florenci 3 v Praze 1.

V oblasti **dvoustranné spolupráce** Akademická rada schválila výsledky výběrového řízení na zahraniční pracovní cesty v rámci dvoustranných smluv pro rok 2016 a výsledky 11 výběrových řízení na nové mobilitní projekty, které budou řešeny od roku 2016.

V návaznosti na schválení Koncepce mezinárodní spolupráce se konala intenzivní jednání s partnerskými organizacemi o možnostech změn stávajících forem spolupráce. Těžištěm těchto jednání je přechod z individuálních studijních cest ke spolupráci formou projektů zaměřenou na tvorbu společných výstupů. Jde jak o mobilitní projekty, tak o mobilitní projekty s příspěvkem na výzkum (první výzvy budou vyhlášeny v prvním čtvrtletí roku 2016). Souběžně s tímto procesem se uzavírají aktualizované smluvní dokumenty, které zohledňují vývoj spolupráce. Dosud se aktualizovaly dohody o spolupráci s National Research Foundation of Korea (NRF), The Royal Swedish Academy of Letters, History and Antiquities (KVHAA), Vietnam Academy of Science and Technology (VAST). Nově byla uzavřena smlouva o spolupráci s Korea Advanced Institute of Science and Technology (KAIST).

Byl vyhlášen nový program, jenž umožňuje pracovištím AV ČR žádat o finanční podporu na pořádání mezinárodních výzkumně vzdělávacích aktivit pro mladé vědce. V roce 2015 byla realizována dvě kola v rámci pilotní výzvy, celkem bylo podpořeno 12 aktivit. Pilotní výzva umožnila optimalizovat nastavení podmínek pro tuto aktivitu

tak, aby co nejlépe odpovídala potřebám pracovišť AV ČR a přispěla tak k jejich internacionalizaci, získávání perspektivních mladých výzkumných pracovníků a studentů ze zahraničí i k zviditelnění a zvýšení prestiže AV ČR v mezinárodním kontextu. Přípravná fáze prokázala, že pracoviště AV ČR mají o tento typ podpory zájem a aktivitu považují za přínosnou.

Započala též příprava projektů pro mladé vědecké pracovníky zaměřených na dlouhodobé pobyty v zahraničí. Ve druhé polovině roku byla vytvořena pracovní skupina, která na základě diskuse připravila věcný záměr projektů.

V oblasti **multilaterální spolupráce** zástupci Akademické rady koordinovali účast AV ČR v aktivitě KONNECT, zejména zapojení do výzvy na podávání společných návrhů projektů.

K dalšímu rozvoji mezinárodních vztahů přispělo již tradičně organizované setkání vedení AV ČR s diplomatickým sborem v ČR a vedením pražských vysokých škol „Academic Prague“ i jednání zástupců akademií Visegrádské skupiny, které se konalo od 12. do 13. října 2015 ve Staré Lesné. Ve spolupráci s Prague Convention Bureau byl uspořádán pro zástupce pracovišť seminář zaměřený na možnosti podpory při pořádání mezinárodních konferencí a kongresů.

V oblasti **evropské integrace ve výzkumu, vývoji a inovacích (VaVal)** se Akademická rada zabývala aktivním sledováním a ovlivňováním přípravy a implementace strategických, politických a legislativních dokumentů na národní i evropské úrovni souvisejících s programovým obdobím 2014–2020. Zájmy AV ČR byly též prosazovány prostřednictvím činnosti zástupců Akademické rady ve Výboru pro evropský výzkumný prostor (VERA) při MŠMT, kde byly projednávány otázky systémové podpory účasti subjektů z ČR v rámcových programech EU, dalšího fungování České styčné kanceláře pro výzkum, vývoj a inovace v Bruselu i otázky týkající se role mezinárodní spolupráce v IPN Metodika.

Zástupci Akademické rady věnovali velkou pozornost přípravě a následné implementaci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV). Zapojili se nejen do přípravy samotného návrhu programu, ale i do procesu nastavení podmínek prvních výzev a hodnotících kritérií. Prostřednictvím zastoupení AV ČR v Monitorovacím výboru, v hlavní plánovací komisi i plánovacích komisích pro PO 1 a PO 2 (prioritní osy 1 a 2) OP VVV uplatňovali své připomínky týkající se harmonogramu a finálního znění výzev, zjednodušení procesu schvalování projektových žádostí i výše finančních alokací, zejména na připravované výzvy „Excelentní výzkum“ a „Výzkumné infrastruktury“. Aktivně se účastnili jednání ohledně zajištění financování projektů z OP VVV v regionu Praha. Zástupci Akademické rady se rovněž zabývali Operačním programem Praha – pól růstu ČR (OP PPR), v němž připomínkovali výslednou podobu koncepčních dokumentů, a Operačním programem Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK), u kterého diskutovali otázku finančních nástrojů. V návaznosti na vyhlášení prvních výzev OP VVV byla ustavena elektronická konference zástupců pracovišť AV ČR zainteresovaných na implementaci operačních programů. Členové této konference jsou informováni o aktuální problematice v oblasti Evropských strukturálních a investičních fondů a mohou poskytovat příslušným členům Akademické rady zpětnou vazbu ohledně potřeb pracovišť.

Akademická rada věnuje velkou pozornost zajištění udržitelnosti výzkumných center a výzkumných infrastruktur vybudovaných s využitím prostředků z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Zabezpečení jejich udržitelnosti se jeví jako problematické zejména v důsledku snížení prostředků v Národním programu udržitelnosti II, nejistoty spojené s financováním velkých výzkumných infrastruktur a nedostačující institucionální podpory výzkumných organizací.

Problematikou výzkumných infrastruktur se Akademická rada zabývá dlouhodobě. Na národní úrovni předložila připomínky k Cestovní mapě ČR velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace pro léta 2016–2022. Součástí tohoto materiálu jsou výstupy komplexního mezinárodního hodnocení výzkumných infrastruktur v ČR, do kterého byli zástupci AV ČR rovněž zapojeni. Cestovní mapa byla vzata na vědomí vládou a následně zveřejněna v říjnu 2015. Na evropské úrovni jsou prostřednictvím zástupce v Evropském strategickém fóru pro výzkumné infrastruktury (ESFRI) prosazovány též zájmy AV ČR, která v říjnu hostila zasedání ESFRI v Liblicích. Na zasedání se mj. projednávala aktualizace evropské Cestovní mapy výzkumných infrastruktur.

Zástupci AV ČR se aktivně zapojili do konfigurací Programového výboru Horizont 2020 a do přidružených národních tematických skupin. V jejich rámci se zúčastnili projednávání návrhů pracovních programů Horizontu 2020 na léta 2016–2017 a předkládali k nim své připomínky, reflektující zájmy výzkumných pracovníků v ČR. Akademická rada prostřednictvím sítě kontaktních pracovníků v ústavech AV ČR poskytovala informace o výzvách na podávání projektů a o dalších aktualitách z oblasti VaVal a získávala též zpětnou vazbu týkající se potřeb pracovišť. Zájmy české vědecké komunity včetně AV ČR byly na evropské úrovni prosazovány také prostřednictvím zapojení člena Akademické rady ve Správní radě Společného výzkumného střediska Evropské komise (Joint Research Centre, JRC), který se podílel na přípravě pracovního programu JRC na léta 2016–2017 (jako předseda pracovní skupiny) a podílí se též na přípravě Strategie JRC 2030 (jako člen pracovní skupiny).

AV ČR pořádala v květnu prestižní mezinárodní konferenci „Non-University Research Institutions: Present and Future“ za účasti čelných představitelů nejvýznamnějších německých výzkumných institucí. Hlavním tématem konference byla budoucnost neuniverzitního výzkumu a jeho propojení s vysokými školami a průmyslovou sférou. Členové Akademické rady se aktivně účastnili i dalších významných konferencí, např. INNOVEIT 2015 – EIT Innovation Forum (v květnu v Budapešti), 20th International Conference on Science and Technology Indicators (STI 2015, v září v Luganu), SET Plan (Strategic Energy Technology Plan) Conference 2015 (v září v Lucemburku) a World Science Forum 2015 (v listopadu v Budapešti).

V. Oceňování výsledků výzkumu

Na doporučení Akademické rady a Vědecké rady AV ČR udělil předseda AV ČR následující ocenění AV ČR, která jsou jmenovitě uvedena v přílohách této zprávy.

- **Ceny Akademie věd ČR za dosažené vynikající výsledky velkého vědeckého významu** autorským týmům Astronomického ústavu AV ČR, v. v. i., Ústavu makromolekulární chemie AV ČR, v. v. i., Historického ústavu AV ČR, v. v. i., a Stavební fakulty ČVUT v Praze (příloha č. 5).
- **Čestné medaile AV ČR** byly na návrh pracovišť AV ČR a Vědecké rady AV ČR uděleny významným domácím i zahraničním výzkumným pracovníkům (příloha č. 6).
- Na základě návrhu Poroty pro udělování Ceny předsedy AV ČR za propagaci či popularizaci výzkumu, experimentálního vývoje a inovací udělil předseda AV ČR dne 21. října 2015 **Cenu předsedy AV ČR za propagaci či popularizaci výzkumu, experimentálního vývoje a inovací** prof. RNDr. Heleně Illnerové, DrSc., navržené Fyziologickým ústavem AV ČR, v. v. i., a Radou pro popularizaci vědy AV ČR.

VI. Vzdělávací, popularizační a ediční činnost

V roce 2015 se uskutečnily série odborných, výstavních a propagačních akcí k 125. výročí AV ČR. Mimo jiné se konaly dílčí výstavy ve spolupráci s Národním technickým muzeem, Národní technickou knihovnou, Národní knihovnou a Národní galerií, ale i výstava v Průhonicích, kterou připravila botanická pracoviště AV ČR. Od června 2015 putovala po velkých městech ČR (Brno, Olomouc, Ostrava, Jihlava, České Budějovice, Praha) exteriérová výstava Umění vědy určená nejširší veřejnosti. Z doprovodných akcí lze jmenovat lednové zasedání v Senátu Parlamentu ČR. Největší ohlas vyvolal březnový videomapping, světelná show promítaná na budovu AV ČR, a zářijový akademický multizánrový hudební festival A-Fest in Park. Akademická rada byla průběžně informována o čerpání prostředků k zajištění těchto akcí. Na jejich financování se významně podíleli i sponzoři, zejména generální partner: skupina PPF. V únoru 2016 bude Akademická rada informována o mediálním dopadu těchto akcí.

V období od dubnového do prosincového zasedání Akademického sněmu bylo ve všech tištěných periodikách, v televizních a rozhlasových pořadech a v internetových médiích zveřejněno na 6700 zpráv s heslem AV ČR a dalšími klíčovými slovy, jež s AV ČR souvisejí, což je v průměru více než 1110 článků měsíčně (zhruba 37 článků denně). AV ČR připravovala pravidelný měsíční TV magazín VideoJournal o české vědě na čtyřech televizních programech. Literární noviny od začátku letošního roku pravidelně každý měsíc vycházejí s přílohou Věda Technika Civilizace, kterou vytváří společně s AV ČR. Uskutečnil se další ročník Soutěžní přehlídky popularizace vědy SCIAP, na který v červnu navázal Workshop SCIAP. V květnu a červnu se konaly Jarní exkurze do světa vědy, do nichž se zapojilo již 11 pracovišť AV ČR. Navštívilo je více než 5000 zájemců z řad středoškolské mládeže i široké veřejnosti. AV ČR uspořádala také 12 přednášek v rámci cyklů Nebojte se vědy a Ejhle, člověk! pro středoškolské studenty v Praze, Brandýse nad Labem, Berouně, Ústí nad Labem, Čelákovících a dalších městech ČR.

Listopad byl již tradičně spojen s největším vědeckým festivalem Týden vědy a techniky AV ČR, který se konal již po patnácté v Praze, krajských městech a dalších místech po celé České republice. Ve dnech 1. až 15. listopadu se v jeho rámci uskutečnilo více jak 500 akcí – přednášky, výstavy, dny otevřených dveří, workshopy

a mnohé další aktivity napříč všemi vědeckými obory. Nejrozsáhlejší část programu tvořily přednášky, kterých bylo uspořádáno přes 250. Propojení umění s moderními technologiemi předvedl interaktivní světelný exponát Proteus instalovaný v budově AV ČR na Národní třídě. Expozice, jejíž hlavní prvky tvořily světlo a dotek, byla vytvořena přímo na míru 15. ročníku Týdne vědy a techniky AV ČR. Putovní výstava Brána recyklace představila zpracování a využití odpadu. K jedné z nejatraktivnějších částí programu festivalu náležely dny otevřených dveří pracovišť AV ČR a partnerských organizací. Letos se mohli zájemci podívat na více jak 75 míst – navštívit laboratoř virtuální reality, pozorovat vesmír či se vydat na terénní geologickou exkurzi aj.

V rámci projektu Otevřená věda se letos uskutečnilo 61 stáží středoškolských a 12 stáží vysokoškolských studentů z chemie, fyziky, biologie, medicíny, ekologie, matematiky, IT, geologie, geografie. Nově byl pro studenty zorganizován jednodenní seminář Základy vědecké práce, který se zaměřil na vědecké psaní a prezentaci. Po ukončení stáží se studenti zúčastnili závěrečného sympozia projektu – Veletrhu vědy, na kterém prezentovali výsledky svého bádání. Za mediální pozornosti České televize a Českého rozhlasu jej v průběhu tří dnů navštívilo 7000 zájemců a 70 škol. V rámci vzdělávání pedagogů přírodovědných předmětů byly dokončeny metodiky a výuková videa přírodovědných oborů pro učitele středních škol, uskutečnily se kurzy pro pedagogy základních škol.

Připravuje se zřízení společného pracoviště Archeologického ústavu AV ČR, Praha, v. v. i., a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze v Lešetických u Příbrami.

Již podruhé se také konala soutěž Věda fotogenická 2015. Vybrané vítězné fotografie byly použity pro přípravu kalendáře AV ČR na rok 2016. Pokračovala příprava nových www stránek AV ČR.

Akademická rada rozdělila dotace na podporu vědecké a vědecko-populární literatury.

VII. Finanční, organizační a kontrolní činnost v AV ČR

Na základě výsledků výběrových řízení a návrhů rad příslušných pracovišť AV ČR rozhodl předseda AV ČR o jmenování následujících ředitelů:

- MUDr. Jana Kopeckého, DrSc., do funkce ředitele Fyziologického ústavu AV ČR, v. v. i., na pětileté funkční období s účinností od 1. července 2015 do 30. června 2020,
- JUDr. Jána Matejky, Ph.D., do funkce ředitele Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., na pětileté funkční období s účinností od 11. června 2015 do 10. června 2020,
- Ing. Pavla Janáčka, Ph.D., do funkce ředitele Ústavu pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., na druhé pětileté funkční období s účinností od 1. července 2015 do 30. června 2020,
- PhDr. Luboše Velka, Ph.D., do funkce ředitele Masarykova ústavu a Archivu AV ČR, v. v. i., na druhé pětileté funkční období s účinností od 1. srpna 2015 do 31. července 2020.

Průběžně se projednávaly pracovní návrhy rozpočtu AV ČR na rok 2016, návrhy úprav základů na vědu pracovišť AV ČR na rok 2016 a požadavky Strategie AV21 v rámci aktuálních výzkumných programů na rok 2016. Akademická rada byla informována o podaných žádostech o dotace na stavební akce na rok 2016 i o záměrech realizovat stavební akce velkého rozsahu. Projednala výrok o schválení účetní závěrky organizační složky státu AV ČR sestavené k 31. prosinci 2014, který se stal součástí Protokolu o schvalování účetní závěrky (podle § 11 odst. 2 písm. g vyhlášky č. 220/2013 Sb.), jenž byl následně vložen do informačního systému státní pokladny. Dále Akademická rada schválila aktualizovaná pravidla související s přípravou a financováním stavebních akcí na pracovištích AV ČR. Schválená Pravidla pro přidělování investičních prostředků na přístrojové vybavení byla hromadným dopisem zaslána ředitelům pracovišť AV ČR. Následně bylo schváleno přidělení investičních prostředků na přístrojové vybavení pro rok 2016. Intenzivně se připravuje náhrada ekonomického informačního systému.

V rámci spolupráce AV ČR s Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR se 2. června 2015 uskutečnil seminář k problematice očkování a 16. října 2015 seminář na téma Poznatky českých společenských vědců o imigraci do České republiky v evropském kontextu.

Akademická rada jmenovala na pětiletá funkční období předsedy, místopředsedy a členy některých dozorčích rad pracovišť AV ČR. Dne 23. září 2015 bylo uspořádáno setkání jejich předsedů.

V souladu se zákonem o veřejných výzkumných institucích Akademická rada projednávala žádosti pracovišť AV ČR o předchozí souhlas ke koupi či prodeji nemovitého majetku, ke zřízení věcných břemen, o zakládání právnických osob a nabývání účasti v již existujících právnických osobách, o založení spin-off firmy a na pořízení přístrojového vybavení v hodnotě nad osm milionů Kč. Dále posuzovala návrhy nájemních smluv o nájmu či pronájmu nemovitostí a nebytových prostor.

Na návrh Bytové komise AV ČR Akademická rada schvalovala přidělení startovacích a standardních bytů, prodloužení nájmu startovacích a standardních bytů, výměnu standardních bytů a ukončení nájmu dohodou. Schválila také změnu Směrnice Akademické rady AV ČR č. 4/2011 Pravidla pro přidělování bytů, startovacích bytů a vybraných ubytovacích jednotek ve vlastnictví Střediska společných činností AV ČR, v. v. i.

Akademická rada jmenovala nové členy Rady pro popularizaci vědy AV ČR, Rady pro spolupráci AV ČR s podnikatelskou a aplikační sférou a Rady pro správu akademických webů AV ČR. Nově byla zřízena Komise pro energetiku AV ČR a schválen její statut.

Akademická rada průběžně schvalovala přidělení finančních prostředků na dotace navrhované Komisí pro informační technologie AV ČR. Schválila také rozdělení příspěvků pracovišť AV ČR na provoz akademických počítačových sítí. Byla připravena smlouva o zprostředkování přidělení a/nebo udržování internetových prostředků nezávislých na poskytovateli internetového připojení pro člena sdružení CESNET, z. s. p. o.

Byla projednána Zpráva o činnosti Rady vědeckých společností ČR (dále jen RVS) za rok 2014, které vydávaly nebo se podílely na vydávání 31 mezinárodně významných časopisů a 79 národních časopisů a zpravodajů. Z tohoto počtu je pět mezinárodních impaktovaných periodik (Preslia, Fottea, Journal of Geosciences, Geografie, Chemické listy). Knižních publikací a sborníků bylo vydáno 83. Dále bylo v roce 2014 uspořádáno 100 mezinárodních konferencí, jichž byla vědecká společnost hlavním pořadatelem, dále 35 konferencí, v nichž byla společnost spolupořadatelem, 75 česko-slovenských a 125 národních odborných a vědeckých setkání.

Akademická rada schválila vzorový spisový a skartační řád pracovišť AV ČR, ke kterému byl připraven metodický pokyn týkající se problematiky spisové služby na pracovištích AV ČR. Byly tak zakotveny změny v legislativě, které nastaly v uplynulém období ve spisové službě, skartační službě a archivnictví. Změny reagují na obecný rozmach elektronizace vedení spisové služby ve veřejné správě a u právnických a fyzických osob.

Akademická rada byla informována o současném stavu předškolních zařízení AV ČR v roce 2015 a o návrhu jejich financování na rok 2016 s výhledem na rok 2017. Schválila nová pravidla pro přidělování dotace, která byla zveřejněna na interních stránkách AV ČR.

V rámci plánovaných veřejnosprávních kontrol projednala Akademická rada výsledky kontroly hospodaření a přijala příslušná opatření k nápravě zjištěných nedostatků v Matematickém ústavu AV ČR, v. v. i., Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i., Ústavu struktury a mechaniky hornin AV ČR, v. v. i., a v Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i.

V Praze 9. listopadu 2015

Akademická rada AV ČR

Prémie Otto Wichterleho mladým vědeckým pracovníkům AV ČR:I. Oblast věd o neživé přírodě

1.	RNDr. Jaroslav Dudík, Ph.D.	Astronomický ústav AV ČR, v. v. i.
2.	Mgr. Martin Ondráček, Ph.D.	Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.
3.	Mgr. Evgeniya Tereshina, Ph.D.	Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.
4.	Mgr. Ondřej Kreml, Ph.D.	Matematický ústav AV ČR, v. v. i.
5.	Ing. Kamil Dedecius, Ph.D.	Ústav teorie informace
a automatizace AV ČR, v. v. i.
6.	Mgr. Andriy Ostapovets, Ph.D.	Ústav fyziky materiálů AV ČR, v. v. i.
7.	Ing. Jakub Urban, Ph.D.	Ústav fyziky plazmatu AV ČR, v. v. i.

II. Oblast věd o živé přírodě a chemických vědách

1.	RNDr. Martin Srnec, Ph.D.	Ústav fyzikální chemie
J. Heyrovského AV ČR, v. v. i.
2.	Ing. Elena Tomšík, Ph.D.	Ústav makromolekulární chemie AV
ČR, v. v. i.
3.	RNDr. Ivana Šeděnková, Ph.D.	Ústav makromolekulární chemie AV
ČR, v. v. i.
4.	Mgr. et Mgr. Evžen Bouřa, Ph.D.	Ústav organické chemie a biochemie
AV ČR, v. v. i.
5.	Ing. Hana Macíčková Cahová, Ph.D.	Ústav organické chemie a biochemie
AV ČR, v. v. i.
6.	Mgr. Zdeněk Kubát, Ph.D.	Biofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.
7.	RNDr. Marta Vandrovcová, Ph.D.	Fyziologický ústav AV ČR, v. v. i.
8.	Mgr. Helena Fulková, Ph.D.	Ústav molekulární genetiky AV ČR,
v. v. i.
9.	Dr. Tom Maurice Fayle, Ph.D.	Biologické centrum AV ČR, v. v. i.

III. Oblast humanitních a společenských věd

1.	Mgr. Sylvie Graf, Ph.D.	Psychologický ústav AV ČR, v. v. i.
2.	Mgr. Zuzana Uhde, Ph.D.	Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.
3.	Dr. phil. Rudolf Kučera, Ph.D.	Masarykův ústav a Archiv AV ČR,
v. v. i.
4.	Mgr. Jan Bierhanzl, Ph.D.	Filosofický ústav AV ČR, v. v. i.
5.	Mgr. Martin Hrdina, Ph.D.	Ústav pro českou literaturu AV ČR,
v. v. i.

Fellowship J. E. Purkyně byl na dobu pěti let udělen:

- RNDr. Janu Burjánkovi, Ph.D., navrženému Geofyzikálním ústavem AV ČR, v. v. i.,
- Ing. Jiřímu Červenkovi, Ph.D., navrženému Fyzikálním ústavem AV ČR, v. v. i.,
- Mgr. Martinu Koliskovi, Ph.D., navrženému Biologickým centrem AV ČR, v. v. i.,
- Mgr. Marku Piliarikovi, Ph.D., navrženému Ústavem fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i.,
- Mgr. Jiřímu Slámovi, Ph.D., navrženému Geologickým ústavem AV ČR, v. v. i.,
- Ing. Zdeňku Starému, Ph.D., navrženému Ústavem makromolekulární chemie AV ČR, v. v. i.,
- RNDr. Janu Šilhánovi, Ph.D., navrženému Ústavem organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i.,
- Mgr. Vladimíru Vargovi, Ph.D., navrženému Ústavem molekulární genetiky AV ČR, v. v. i.

Fellowship Josefa Dobrovského byl udělen:

- Dr. Ionutu Gradianu (Natural Science Museum, Rumunsko),
- Nicolasi Richardovi, Ph.D. (Fondation Thiers, Institut de France – CNRS),
- Dr. Janě Gajdošové (University of Cambridge, Velká Británie),
- Mag. Oskaru Mulejovi (Central European University, Maďarsko),
- DI Kristině Plenk (Institute for Integrative Nature Conservation Research, BOKU Vienna),
- Marině Akimove, Ph.D. (M. V. Lomonosov Moscow State University, Institute of World Culture, Rusko),
- Matiji Ivačići, DrSc. (Filozofická fakulta v Záhřebu, Chorvatsko),
- Dr. Tamaře Scheer (Ludwig Boltzmann Institute for Social Science History, Rakousko),
- Dr. Marcinu Jarzabkovi (Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Polsko).

Přehled úspěšných kandidátů v Programu podpory perspektivních lidských zdrojů – Mzdové podpory postdoktorandů na pracovištích AV ČR s termínem zahájení od 1. července 2015

- Mgr. Martin Jelínek, Ph.D. (Česká republika)
- MSc. Vilgelmina Stepkova, Ph.D. (Ukrajina)
- RNDr. Jiří Kaštil, Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Tomoyuki Nakatsuka, Ph.D. (Japonsko)
- Dr. Andrés Marrugo, Ph.D. (Kolumbijská republika)
- MSc. Barmak Honarvar, Ph.D. (Íránská islámská republika)
- Mgr. Petr Kašpar, Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Filip Duša, Ph.D. (Česká republika)
- Ing. Petr Kovaříček, Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Adéla Jílková, Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Olga Vondálová Blanářová Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Štěpána Boukalová, Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Jana Brejchová, Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Stanislav Kadlčík, Ph.D. (Česká republika)
- Ana Senčilo, Ph.D. (Litevská republika)
- Mgr. Lucie Trdá, Ph.D. (Česká republika)
- Ing. Eva Žižková, Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Eva Švandová, Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Zuzana Hladlovská, Ph.D. (Slovenská republika)
- RNDr. Tomáš Chrudimský, Ph.D. (Česká republika)
- RNDr. Eliška Padyšáková, Ph.D. (Česká republika)
- Wen-Yong Guo, Dr. (Čínská lidová republika)
- Mgr. Markéta Fránková, Ph.D. (Česká republika)
- MSc. Anamika Mishra, Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Eva Dařenová, Ph.D. (Česká republika)
- Mgr. Petr Agha, Ph.D. (Česká republika)
- RNDr. Hana Brzobohatá, Ph.D. (Česká republika)
- RNDr. Barbora Vysloužilová, Ph.D. (Česká republika)
- PhDr. Sixtus Bolom-Kotari, Ph.D. (Česká republika)
- Michael Dean, Ph.D. (Spojené státy americké)
- Francesco Lovino, Ph.D. (Italská republika)
- Mgr. Ota Pavlíček, Ph.D., Th.D. (Česká republika)
- Giedre Šabasevičiute, Ph.D. (Litevská republika)
- Mgr. Martina Čechová, Ph.D. (Česká republika)

Ceny Akademie věd ČR za dosažené vynikající výsledky velkého vědeckého významu byly uděleny těmto autorským týmům:

- autorskému týmu Astronomického ústavu AV ČR, v. v. i., ve složení: prof. RNDr. Jan Palouš, DrSc., Mgr. Richard Wunsch, Ph.D., Mgr. Soňa Ehlerová, Ph.D., Mgr. Pavel Jáchym, Ph.D., Dr. Rhys Taylor, Ph.D., Mgr. Adam Růžička, Ph.D., Mgr. Vojtěch Sidorin, Mgr. František Dinnbier za vědecký výsledek: **Tvorba hvězd v galaxiích**;
- autorskému týmu Ústavu makromolekulární chemie AV ČR, v. v. i., ve složení: RNDr. Petr Štěpánek, DrSc., Mgr. Sergey Filippov, Ph.D., Mgr. Martin Hrubý, Ph.D., Ing. Jan Kučka, Ph.D., Ing. Jiří Pánek, Ph.D., za vědecký výsledek: **Nadmolekulární struktury a samouspořádací procesy polymerů**;
- autorskému týmu Historického ústavu AV ČR, v. v. i., vedenému prof. PhDr. Evou Semotanovou, DrSc., a autorskému týmu Stavební fakulty ČVUT v Praze vedenému doc. Ing. Jiřím Cajthamlem, Ph.D., za vědecký výsledek **Akademický atlas českých dějin**.

Čestnými medailemi AV ČR byly oceněny následující vědecké osobnosti:

Čestná medaile AV ČR „De scientia et humanitate optime meritis“:

- prof. Dr. Rolf-Dieter Heuer (generální ředitel CERN, Švýcarsko),
- prof. MUDr. Josef Syka, DrSc., dr. h. c. (Ústav experimentální medicíny AV ČR, v. v. i.),
- prof. Philip G. Zimbardo (Stanford University, USA);

Čestná oborová medaile Ernsta Macha za zásluhy ve fyzikálních vědách:

- prof. RNDr. Petr Heinzl, DrSc. (Astronomický ústav AV ČR, v. v. i.),
- prof. Dr. Alexander I. Lichtenstein (Institut für Theoretische Physik, SRN),
- prof. Dr. Jörg Neugebauer (ředitel Max-Planck-Institut für Eisenforschung GmbH, Německo),
- RNDr. Jan Petzelt, DrSc. (Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.);

Čestná oborová medaile Františka Křižíka za zásluhy v oblasti technických věd a za realizaci výsledku vědeckého výzkumu:

- prof. Ing. Karel Hrbáček, DrSc. (Ústav fyziky materiálů AV ČR, v. v. i.);

Čestná oborová medaile Jaroslava Heyrovského za zásluhy v chemických vědách:

- prof. Mgr. Pavel Jungwirth, CSc., DSc. (Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i.),
- prof. Takashi Kakiuchi, Ph.D. (Emeritus Professor, Kyoto University, Japan),
- prof. RNDr. Miloš Vlastislav Novotný, DrSc. (Adjunct Professor Indiana University School of Medicine, Indianapolis, USA),
- prof. RNDr. Jiří Janata, Ph.D. (Georgia Institute of Technology, Atlanta, USA);

Čestná oborová medaile Gregora Johanna Mendela za zásluhy v biologických vědách:

- prof. RNDr. Karel Šimek, CSc., dr. h. c. (Biologické centrum AV ČR, v. v. i.),
- prof. MUDr. Bohuslav Ošťádal, DrSc. (Fyziologický ústav AV ČR, v. v. i.),
- prof. RNDr. Michaela Vorlíčková, DrSc. (Biofyzikální ústav AV ČR, v. v. i.),
- RNDr. Robert Neuhäusl, DrSc. (in memoriam),
- RNDr. Zdenka Neuhäuslová, CSc. (v důchodu);

Čestná oborová medaile Josefa Dobrovského za zásluhy ve filologických a filosofických vědách:

- PhDr. Zdenka Ribarova (Slovanský ústav AV ČR, v. v. i.),
- PhDr. Josef Hejnic, CSc. (v důchodu);

Čestná oborová medaile Františka Palackého za zásluhy v historických vědách:

- prof. PhDr. Pavel Oliva, DrSc. (v důchodu);

Čestná medaile Vojtěcha Náprstka za zásluhy v popularizaci vědy:

- Mgr. Ivan Boháček (vedoucí redakce časopisu Vesmír),
- RNDr. Radek Mikuláš, CSc., DSc. (Geologický ústav AV ČR, v. v. i.),
- Ing. Daniel Stach (moderátor České televize, reportér ČT 24);

Pamětní medaile Jana Patočky:

- Univ.-Prof. Dr. phil. Friedrich Stadler (Institut Wiener Kreis, Universität Wien, Rakousko);

Čestná medaile Za zásluhy o Akademii věd České republiky:

- prom. fyz. Pavel Boháček (Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.),
- Ing. Jan Štursa (Ústav jaderné fyziky AV ČR, v. v. i.).